

Stichting Werkgroep Milieubeheer Rhenen

NIEUWSBRIEF 2004 NR. 2

Wil Schulte: wisseling van het voorzitterschap
Wisselingen in de kerngroep
Interne evaluatie van de rol van de WMR
Remmerden actueel
Baggerdepot in de zandwinput Ingensche Waarden
EVZ Laarsenberg-Heuvelrug
Uitbreiding Larikshof
Adviesgroep groen
Uilen en zwaluwen op zoek naar vrijwilligers
Stankhinder mengveevoederbedrijf
Adressen en links

WIL SCHULTE:

WISSELING VAN HET VOORZITTERSCHAP

Onze, inmiddels oudvoorzitter, Wil Schulte ken ik bijna uitsluitend als voorzitter, sinds mijn eigen toetreden tot de WMR ruim 20 jaar geleden. Met een korte onderbreking, waarin zij haar persoonlijk leven op orde bracht, is zij 2x voorzitter van de WMR geweest.

Een echt "doe-mens", die creatief is, graag organiseert, gemakkelijk communiceert en vooral heel goed kan enthousiasmeren. De rol van voorzitter was haar ook dan ook op het lijf geschreven.

Aanvankelijk begon Wil als belangenbehartiger voor Elst, waar zij een winkeltje aan huis had waar de gebruikersgroep van Speenkruid gezonde voeding kon kopen. Namens de WMR verzorgde zij een milieubruike in De Hank. Daarnaast heeft zij jarenlang op zaterdagmorgen in het veld gewerkt binnen de toenmalige Wilgenknotploeg.

Wil is een generalist en was dus goed in staat om leiding te geven aan activiteiten en deze te coördineren. In de praktijk van de WMR worden projecten en acties binnen subgroepjes voorbereid. Het is typerend dat alle onderlinge e-mail berichten binnen dergelijke subgroepjes steevast cc. naar voorzitter Wil gingen. Het aardige is dat je van haar ook altijd een antwoord krijgt in de zin van een bemoediging, een complimentje, een aanbod om iets uit te zoeken of te bemiddelen om de vaart erin te houden. Vooral communicatie is een sterk punt van Wil. De vertegenwoordiging van de WMR naar buiten is onder de twee periodes van haar voorzitterschap ook altijd gericht geweest op communicatie naar buiten. Volgens mij heeft Wil aan de wieg gestaan van de gemeentelijke contacten: aanvankelijk het gemeentelijk overleg met de, destijds nog, directeur Openbare Werken, dhr. Vooijs. En nu dus binnen de gemeentelijke adviesgroep milieu. We respecteren uiteraard de wens van Wil om het vanwege gezondheidsredenen wat rustiger aan te doen en het voorzitterschap over te dragen. Dit stukje is vooral bedoeld om onze waardering uit te spreken voor de manier waarop zij lange tijd het voorzitterschap vervuld heeft.

Willy Hoorn-de Vries

WISSELINGEN IN DE KERNGROEP

Afscheid Piet van Klaveren

*Na 7 jaar de secretariële zaken van de WMR op voortvarende wijze verzorgd te hebben, heeft Piet van Klaveren aangegeven, in begin 2004, dat hij zijn functie wilde overdragen. Dat was toen een redelijk grote schok binnen de kerngroep, omdat Piet "onze rots in de branding" is. Altijd rustig, altijd alles op een rij en altijd alles op tijd op de plaats van bestemming. Een secretaris waar een club op bouwen én vertrouwen kon. Een

specialist in het maken van bezwaren én een topper in het berekenen van volumes en constructies van bouwwerken en -zaken. Een vechter voor het "behouden wat goed en mooi is", vooral in het Rhenense buitengebied. Zowel voor ons inwoners, als voor de vogelstand. Hij was (want op 10 nov. jl. heeft hij zijn functie overgedragen) voor de WMR een geweldige werker. Wij zullen hem missen als medewerker.

Ondanks dat (of misschien wel omdat) Piet een hele drukke baan heeft in de bouwwereld, is hij een topper als vogelaar. Daardoor komt hij "overal" en hij weet altijd vroegtijdig de vinger te leggen op plekken waar het mis dreigt te gaan. Kleine veranderingen door b.v. het kappen van houtopstanden bij (boeren)erven of het begin van het uitzetten van bouwpercelen of infrastructuur, werd vroegtijdig door hem gesignaleerd. Wij hopen erop dat hij alles wat hij signaleert aan (toekomstige ontoelaatbare bouwactiviteit) tijdens zijn onderzoek naar alles wat rondvliegt, aan de WMR blijft doorgeven. Het zou te ver voeren om alle misstanden die hij heeft aangepakt op te sommen. Zijn bezwaarschriften zullen de WMR in de toekomst nog vaak als voorbeeld dienen.

De rede dat Piet afscheid neemt is o.a. zijn verhuizing. Hij gaat een nieuwe woonplek creëren aan de grootste "tuin" van Z.O. Utrecht, grenzend aan de Amerongse Bovenpolder. Dat hij daarvoor veel tijd nodig heeft én op Amerongs grondgebied gaat wonen, neemt niet weg dat wij hem graag weten te vinden voor zijn specialistische kwaliteiten en voor een excursie t.z.t. in zijn achtertuin...

Afscheid Aafke Vervoort

*Lazen we in de Nieuwsbrief van dit voorjaar nog een bijdrage van Aafke Vervoort, deze keer missen we haar teksten. Aafke heeft haar activiteit bij onze werkgroep beëindigd omdat zij een keuze moest maken tussen het Platform Duurzaam Rhenen en de WMR. Haar voorzitterschap bij het Platform "heeft het gewonnen". Zij zet in het PDR haar deskundigheid voort, waarin zij zich o.a. tijdens haar jarenlange lidmaatschap van de WMR kerngroep bekwaamde. Langzaam krijg je binnen de WMR allemaal een specialisme... Aafke was bij de werkgroep betrokken vanaf ongeveer het begin. (1973: "Club van Rome"). Heel lang (2x 4 jaar) heeft zij haar lidmaatschap gecombineerd met een raadszetel in de gemeenteraad. Dat was voor beide partijen winst. Zij kon ons standpunt meenemen in haar werk en wij hoorden vanuit de gemeentelijke en landelijke politiek de zaken die voor ons van belang waren. Omdat het lidmaatschap van Aafke jaren heeft geduurd, voelen de "oudere werkgroepleden" zich bij haar als kind aan huis. Dat gaf een extra dimensie aan haar WMRtijd. Met Aafke en de PDR hebben we de afspraak kunnen maken dat : ...als

we elkaar nodig hebben, we elkaar weten te vinden. Zo zie ik haar afscheid meer als "een samenwerking op gespecialiseerd terrein". Via de Adviesgroep Milieu van de gemeente Rhenen, zitten we ook enkele keren per jaar met diezelfde belangen nog aan de vergadertafel: PDR en WMR hebben immers zeer veel raakvlakken.

Aafke en Piet, namens de collega's en zeker weten ook namens de donateurs van de WMR, reuze bedankt voor jullie vele bijdragen aan het werk ten behoeve van het behoud van Natuur en Milieu van Rhenen en omstreken.

Welkom Jules Scholten

Wij prijzen ons gelukkig met de komst van Jules Scholten, onze nieuwe secretaris. Sinds het voorjaar werkt hij zich in en dat heeft al op meerdere terreinen vrucht afgeworpen. Aanvankelijk hoopte ik dat hij het voorzitterschap op zich wilde nemen om de vacature op te vullen die er 1 jan. jl. ontstond met "mijn vertrek". Ik kan nu al zeggen dat het nóg prettiger is dat hij het secretariaat wil gaan doen. Deze post is wel de zwaarste functie binnen de Stichting. Enig schrijfwerk van zijn hand is te lezen in deze Nieuwsbrief. Ook in "de Hank" (dorpskrant) in Elst, heeft hij inmiddels zijn première beleefd.

Ik ben blij met de "doorstart" van de WMR en blijf in de zijlijn mijn bijdrage leveren.

Wil Schulte

P.S. De Werkgroep en ELST.

Bij het afscheid van zowel Piet als ondergetekende, uit het bestuur, wil ik onze Elsterse donateurs en andere geïnteresseerden een extra vraag voorleggen:

Willen de mensen uit ons dorp heel serieus onze oproep, om de WMR te komen versterken, ter harte nemen en overwegen!

Door de jarenlange aanwezigheid van twee Elstenaars in het bestuur, is ons dorpsbelang extra aan de orde gekomen. Ik zou dat heel graag gecontinueerd zien!

Kom gerust enkele keren naar onze maandvergaderingen en bekijk én ervaar welke WMR-taak in uw belangstelling en/of deskundigheid past. Inwerking en begeleiding wordt bij deze graag toegezegd.

STICHTING WERKGROEP MILIEUBEHEER RHENEN

Voorzitter:	<i>vacant</i>				
Secretaris:	<i>Jules Scholten</i>	<i>Cuneralaan 76</i>	<i>3911 AD Rhenen</i>	<i>0317-617145</i>	<i>jules.scholten@planet.nl</i>
Penningmeester:	<i>Alie de Boer</i>	<i>Pr. Bernardstraat 42</i>	<i>3911 CP Rhenen</i>	<i>0317 613696</i>	
Redactie:	<i>Karina Hendriks</i>	<i>Herenstraat 86</i>	<i>3911 JG Rhenen</i>	<i>0317 618097</i>	<i>c.j.m.hendriks@hetnet.nl</i>
Postadres:	<i>Stichting WMR</i>	<i>Postbus 67</i>	<i>3910 AB Rhenen</i>		
Postgiro:	<i>2911077</i>	<i>t.n.v. penningmeester WMR Rhenen</i>			

INTERNE EVALUATIE VAN DE ROL VAN DE WMR

Op 20 september hield de "kerngroep" bestaande uit het bestuur en enkele donateurs die de verschillende WMR activiteiten trekken, een bijzondere bijeenkomst om te spreken over de rol van de WMR. Tot deze bijeenkomst werd besloten in mei van dit jaar nadat in dezelfde kerngroep vragen waren gesteld over de werkwijze van de WMR en de accenten die zij zou moeten leggen als belangenorganisatie voor milieu, natuur en ruimtelijke ordening in Rhenen en omgeving. De achterliggende gedachte daarbij was dat het voor iedere organisatie nuttig is om zichzelf periodiek te evalueren. De WMR is een vrijwilligersorganisatie die geen betaalde medewerkers heeft en uitsluitend drijft op de vrijwillige inzet van haar bestuursleden en donateurs. Met die inzet dient de WMR efficiënt en effectief om te gaan.

Doel van de WMR

Alvorens in te gaan op de onderwerpen die tijdens de discussie naar voren kwamen met de bijbehorende conclusies is het goed om eerst in herinnering te brengen welk doel de WMR zichzelf heeft gesteld. De WMR is een Stichting. De bijbehorende statuten dateren van 23 februari 1973 en zijn herzien op 1 januari 2002. In artikel 2 is het doel uitgebreid beschreven. Het laat zich goed samenvatten door middel van de korte beschrijving van de WMR die staat in de "Gemeentegids Rhenen 2004 - 2005" op blz. 69: *De WMR heeft als doel: stimuleren van gunstige en tegengaan van ongunstige ontwikkelingen op het gebied van natuur, milieu en landschap in de gemeente Rhenen en omliggende gebieden, via voortlichting, inspraak en publieke acties.*

De discussie onderwerpen en conclusies

In de discussie kwamen de volgende onderwerpen ter sprake:

- Hoe kan de WMR het best optreden?
- Hoe kan de WMR beter duidelijk maken aan de gemeente (en aan andere doelgroepen) welke belangen zij nastreeft?
- Hoe kunnen activiteiten het beste aangepakt en uitgevoerd worden?
- Hoe kan er voor worden gezorgd dat er binnen de kerngroep voldoende capaciteit aanwezig is voor de belangenbehartiging?
- Hoe moeten de opengevallen plaatsen binnen het bestuur worden ingevuld?

Hoe kan de WMR het best optreden?

Er kunnen drie verschillende wijzen van werken worden onderscheiden om invloed te kunnen uitoefenen op overheidsplannen en besluiten: *pro-actief, vroegtijdig coöperatief of reactief.*

- In de *pro-actieve aanpak* signaleert de WMR zelf een kritiek punt of een kans en ontwikkelt zelf een actie om op dat punt tot een positief resultaat te komen.
- In de *vroegtijdig coöperatieve aanpak* geeft de WMR aan vroegtijdig ingeschakeld te willen worden in plannen met de bedoeling om in de voorbereiding daarvan mee te denken en samen te werken met de andere partijen om daarmee de milieu- en natuurbelangen zo vroeg en goed mogelijk te borgen.
- Tenslotte is er de *reactieve aanpak* waarbij de WMR op procedurele en juridische grond bezwaar of beroep aantekent om zodoende ontwikkelingen tegen te houden, die in een gevorderd stadium van besluitvorming zijn en die negatief zijn voor milieu en natuur.

Elke organisatie die bepaalde belangen behartigt en daarbij te maken krijgt met overheidsplannen die zij wil beïnvloeden, wordt steeds geconfronteerd met de keuze welke aanpak te volgen. De achterliggende gedachte is dat milieu- en natuurorganisaties niet graag het imago willen krijgen alleen maar "tegen" plannen en ontwikkelingen te zijn. De vraag doet zich voor: is er een bepaalde voorkeur voor de WMR? In feite is het zo dat de WMR alle drie vormen van aanpak (of combinaties daarvan) toepast. Voorbeelden zijn:

- De *pro-actieve aanpak* wordt momenteel gevolgd bij de uitvoering van de Ecologische Verbindingszone (EVZ) tussen de Laarsenberg en de Utrechtse Heuvelrug (zie elders in deze nieuwsbrief). De WMR nam zelf het initiatief en helpt de gemeente bij de probleemanalyse en de zoektocht naar een oplossing (inclusief de informatie die daarvoor nodig is) die recht doet aan alle belangen.
- De *vroegtijdig coöperatieve aanpak* wordt toegepast bij sommige wijzigingen van bestemmingsplannen die in het "voorontwerp" stadium ter visie worden gelegd door de gemeente. Voorbeeld is de reactie van de WMR op het voorontwerp voor de uitbreiding van de begraafplaats Larijshof. Een ander voorbeeld betreft de deelname van de WMR aan het informele overleg dat op initiatief van de provincie Gelderland plaatsvindt over de voorgestelde inrichting van een baggerdepot in de zandwinput Ingensche Waarden. (Beide voorbeelden komen elders in deze nieuwsbrief aan de orde).
- *Reactief optreden* is in sommige gevallen onvermijdelijk als belangenbehartiger van milieu en natuur om erger te voorkomen. Als belangenorganisatie met statuten voldoet de WMR aan de eisen van de Algemene Wet Bestuursrecht en kan als zodanig ook een vertegenwoordigende rol vervullen. Het

levert soms een blijvend positief resultaat (voorbeeld het bestemmingsplan voor de Palmerswaard dat werd vernietigd door de Raad van State omdat de gemeente tegen beter weten in verzuimd had een milieueffectrapport op te stellen). In andere gevallen betekent reactief optreden aanpassing van plannen zodat een gunstiger resultaat wordt verkregen en soms wordt met reactief optreden niets bereikt omdat de rechterlijke macht negatief beschikt.

Met deze voorbeelden van activiteiten die plaats vinden overeenkomstig de verschillende mogelijkheden van aanpak, is eigenlijk al antwoord gegeven op de vraag of de WMR een voorkeur zou moeten hebben. **De conclusie is dat per situatie en per geval moet worden gezien en besloten welke aanpak het best gevolgd kan worden.** Wat betreft de toepassing van de *pro-actieve* en van de *vroegtijdig coöperatieve aanpak* geldt dat de WMR steeds duidelijk moet maken aan de andere partijen dat zij het recht voorbehoudt in een later stadium indien nodig alsnog *reactief* op te treden. De flexibele opstelling van de WMR houdt wel in dat zij steeds goed en tijdig op de hoogte dient te zijn van overheidsvoornemens en hun achtergronden. De WMR kan immers alleen adequaat reageren en eventueel meedenken in de ontwikkeling van alternatieve oplossingen als zij tijdig weet wat er zo al speelt in de gemeente en haar omgeving (zie hiervoor ook het volgende discussiepunt).

Hoe kan de WMR beter duidelijk maken aan de gemeente (en aan andere doelgroepen) welke belangen zij nastreeft?

De WMR wil graag door de gemeente (en andere partijen) als serieuze gesprekspartner gezien worden. De WMR heeft die ambitie omdat er in het bestuur en onder de donateurs veel praktische kennis aanwezig is op het gebied van milieu, natuur, landschap en ruimtelijke ordening die kan helpen bij het voorbereiden en maken van goed geïnformeerde besluiten. De indruk is echter aanwezig dat de gemeente het meestal wel interessant vindt dat de WMR bestaat en vertegenwoordigd is in bepaalde adviesgroepen maar dat het geen vanzelfsprekendheid is bij de gemeente om de WMR in te schakelen of te raadplegen. Hoe kan daarin verbetering worden gebracht? **De WMR kan daartoe het best een document ("mission statement") opstellen waarin aan de gemeente en aan andere partijen die gebruik kunnen of moeten maken van de WMR-kennis, duidelijk wordt uitgelegd welke doelstellingen de WMR heeft en welke belangen zij behartigt, hoe zij werkt en wanneer zij in actie komt en tenslotte hoe haar inbreng gebruikt kan worden.** Een dergelijk document bakent de positie van de WMR helder af en het maakt de WMR tot een voorspelbare gesprekspartner. Het mission statement moet vervolgens worden aangeboden aan het gemeentebestuur (de wethouders en hun ambtenaren en de fractievoorzitters van de raad) met het uitspreken van de ambitie dat de gemeente de WMR beschouwt als "natuurlijk" gesprekspartner en dus vroegtijdig informeert over plannen en ontwikkelingen. De gemeente moet daarbij overtuigd worden dat inschakeling van de WMR toegevoegde waarde oplevert.

De WMR zal binnenkort een website opzetten om ook via die weg meer bekendheid te geven aan haar doel en activiteiten.

Hoe kunnen activiteiten het beste aangepakt en uitgevoerd worden?

Allereerst moet in de kerngroep overeenkomstig wat eerder ter sprake kwam, worden nagegaan of de WMR in een bepaald geval in actie komt en zo ja, hoe (vroegtijdig coöperatief, pro-actief of reactief). **Verder is in de praktijk de aanpak gegroeid dat als de WMR tot actie beslist, een bestuurslid of kerngroeplid het voortouw neemt en dat hij/zij als trekker wordt bijgestaan door één of meer teamleden waarbij zo veel mogelijk gebruik wordt gemaakt van kennis aanwezig onder de kerngroepleden en donateurs.** Deze aanpak maakt het ook mogelijk dat een teamlid kan inspringen voor de trekker wanneer die even geen tijd heeft. **De teams treden op namens de WMR en hebben de instemming (mandaat) van het bestuur voor hun optreden.** Alle notities, reacties, zienswijzen en bezwaren die formeel worden uitgebracht, moeten echter worden ondertekend door twee bestuursleden. Daarmee wordt tevens de consistentie in de reacties van de WMR gewaarborgd. Elke eerste maandagavond in de maand (met uitzondering van augustus) komt de kerngroep bijeen (thuis bij één van de kerngroepleden) om de lopende en toekomstige activiteiten te bespreken. Deze bijeenkomsten staan uiteraard open voor geïnteresseerde donateurs en nieuwkomers.

Hoe kan er voor worden gezorgd dat er binnen de kerngroep voldoende capaciteit aanwezig is voor de belangenbehartiging?

Om in staat te zijn de belangen van de WMR goed te kunnen behartigen en de vele activiteiten te kunnen blijven uitvoeren, is het nodig dat de kerngroep snel wordt aangevuld. Een aantal leden van de kerngroep die tot voor kort actief waren (vaak gedurende vele jaren) hebben zich terug getrokken of hebben te kennen gegeven tijdelijk niet inzetbaar te zijn. **Er is dus dringend behoefte aan donateurs met kennis op het gebied van milieu, natuur en ruimtelijke ordening die actief deel willen nemen aan milieu- en natuurbescherming in de eigen omgeving. Ben je geïnteresseerd, kom dan eens naar één van de maandelijksse bijeenkomsten van de kerngroep voor een vrijblijvende kennismaking.**

Daarnaast gaat het bestuur speuren in het donateursbestand naar mogelijke kandidaten om de kerngroep te versterken. Bovendien zal nagegaan worden bij andere organisaties in hoeverre bij hen een beroep kan worden gedaan op kennis die niet bij de WMR aanwezig is (b.v. op het gebied van archeologie). De WMR heeft zich inmiddels ook geregistreerd bij de kortgeleden opgerichte Vrijwilligerscentrale in Rhenen met vacatures voor de kerngroep.

Hoe moeten de opengevallen plaatsen binnen het bestuur worden ingevuld?

De bestuursleden komen voort uit de kerngroep of uit het donateursbestand. Piet van Klaveren treedt af als secretaris. Jules Scholten uit de kerngroep neemt zijn functie over in november. Er is momenteel nog een vacature voor de positie van voorzitter. Die sleutelfunctie werd tot begin van dit jaar vervuld door Wil Schulte. In afwachting van een nieuwe voorzitter heeft bestuurslid Han Runhaar zich bereid verklaard waar te nemen als voorzitter.

Wij zoeken dus dringend een actief en betrokken persoon onder de donateurs die bereid is een deel van zijn/haar vrije tijd te geven aan het voorzitterschap. Welke kwalificaties zijn nuttig? Iemand die goed kan coördineren, communiceren en die bereid is om de WMR zo nodig "naar buiten" toe (en met name naar de gemeente) te vertegenwoordigen. Het is een interessante functie voor een generalist met belangstelling voor milieu en natuur.

OPROEP: KERNGROEPLEDEN EN VOORZITTER GEZOCHT!
--

Jules Scholten, Cuneralaan 76, 3911 AD Rhenen, tel. 0317-617145, e-mail: jules.scholten@planet.nl

REMMERDEN ACTUEEL

Zoals wellicht bekend, is de gemeenteraad afgelopen voorjaar akkoord gegaan met de verdere uitbreiding van Industrierrein Remmerden. Dit ondanks grote tegenstand vanuit met name de Elsterse bevolking.

Dit ongenoegen uit Elst werd vooral geventileerd tijdens een extra raadsvergadering op 20 april in het Dorpshuis van Elst. Hier heeft ook de WMR ingesproken tegen de uitbreiding van Remmerden.

Reeds op 27 april heeft de gemeenteraad besloten alle bezwaren vanuit Elst te negeren en toch te kiezen voor een groter industrieterrein en dus ook voor meer verkeer door Elst, waardoor het leefmilieu en woonplezier van veel Elstenaren verder onder druk komt te staan.

Met name de Collegepartijen zoals CDA, SGP en PvdA aangevuld met de VVD trekken zich niets aan van hun eigen kiezers en gaan, ondanks goede tegenargumenten, gewoon hun eigen gang.

De WMR heeft tegen het gemeentebesluit bezwaar gemaakt.

Op basis van de volgende punten hebben wij ons bezwaar ingediend;

1. de procedure
2. negatieve gevolgen voor natuur, landschap en archeologie
3. negatieve gevolgen op grond van de Flora - en Faunawet
4. negatieve gevolgen voor de bereikbaarheid en de leefbaarheid van met name Elst
5. negatieve gevolgen voor de luchtkwaliteit voor met name de kern van Elst

Hierop is ons bezwaar door de Provincie Utrecht beoordeeld maar dit College vindt ook dat Remmerden verder mag uitbreiden en heeft onze bezwaren afgewezen.

De gemeente heeft daarop vergunning verleend. Het gaat dan om het aanleggen van wegen en groen en een kapvergunning om de bestaande groenstrook te kappen. WMR heeft hierop een schorsingsverzoek ingediend bij de Utrechtse rechtbank maar dit verzoek is door de rechtbank afgewezen.

Op 15 november is er een hoorzitting bij de Beroep en Bezwaren Commissie van Rhenen waar wij ons bezwaar nader kunnen toelichten. Deze commissie zal de gemeente dan adviseren hoe om te gaan met onze bezwaren. Gaat de gemeente hierop over tot het afwijzen van onze bezwaren (dit ligt wel in de lijn van verwachting) dan is opnieuw een gang naar de rechtbank noodzakelijk. Verdere procedure is dan mogelijk middels een schorsingsverzoek bij de Raad van State en de daaraan gekoppelde Bodemprocedure.

Wij houden u verder op de hoogte.

Piet van Klaveren

BAGGERDEPOT IN DE ZANDWINPUT INGENSCHEN WAARDEN

In de vorige Nieuwsbrief is uitgebreid bericht over het voornemen om de zandwinput Ingensche Waarden in de uiterwaard op de zuidoever van de Rijn tegenover Elst in te richten en te gebruiken als stortplaats voor ca. 5,4 miljoen m³ verontreinigde baggerspecie en uiterwaardengrond. De verontreinigde bagger is afkomstig uit het op diepte houden van vaargeulen en onderhoud van watergangen in de regio. De verontreinigde uiterwaardengrond komt uit het afgraven van uiterwaarden en de aanleg van nevengeulen in het kader van het plan "Ruimte voor de rivier". De bedoeling daarvan is om de grote rivieren meer bergingscapaciteit te geven tijdens periodes van hoogwater om daarmee te helpen voorkomen dat de rivierdijken langs de Rijn, Waal, IJssel en Maas nog verder zouden moeten worden opgehoogd.

Voor de baggerstort heeft het bedrijf Ingensche Waarden BV vergunningen nodig op grond van de Wet milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Deze vergunningen moeten worden afgegeven door Gelderland (Gedeputeerde Staten) en de minister van Verkeer en Waterstaat (V&W). Vanwege de omvang van de baggerstort en de ernst van de daarmee samenhangende milieueffecten moest voor de besluitvorming over de vergunningverlening de procedure voor milieueffectrapportage worden doorlopen. Om daaraan te voldoen is door Ingensche Waarden BV een milieueffectrapport (MER) opgesteld (met inschakeling van het adviesbureau 'Arcadis' - voorheen 'Heidemij'). Dat MER heeft in de periode van december 2003 tot januari 2004 ter inzage gelegen met mogelijkheid tot inspraak.

Grote zorg

In Ingen en omgeving in de Betuwe maar ook in Elst bestaat grote bezorgdheid over de geplande baggerstort omdat gevreesd wordt dat de verontreinigingen in de bagger en uiterwaarden grond zich via het grond- en het oppervlaktewater zullen kunnen verspreiden met mogelijk nare gevolgen voor omwonenden, de natuur en voor de landbouw en fruitteelt in de omgeving. Ook andere mogelijke milieugevolgen zoals geluid-, licht- en verkeershinder worden als een grote milieubelasting ervaren. In de Betuwe is speciaal voor het bestrijden van de plannen van Ingensche Waarden BV een stichting opgericht: "Stichting Red de Betuwe!" (www.reddebetuwe.nl) Het is dan ook geen wonder dat in totaal ongeveer 1500 schriftelijke reacties op het MER zijn ingediend bij Gelderland (waaronder een heldere inhoudelijke reactie van WMR en verder vele standaard-bedenkingen voorbereid door "Red de Betuwe!").

Sinds de vorige Nieuwsbrief

Omdat Ingensche Waarden B.V. bij het MER niet tegelijkertijd de aanvragen voor de milieuvergunningen had ingediend maar dat pas dit najaar zou doen, ontstond de ongebruikelijke situatie dat Gelderland en V&W (Rijkswaterstaat) nog geen antwoord konden geven op de vele vragen die in de inspraak over het MER naar voren waren gebracht. Gelderland en Rijkswaterstaat zullen de vragen dus pas gaan beantwoorden bij de ontwerpbesluitgeving over de vergunningaanvragen. Deze situatie riep veel onbegrip op en daarom kregen alle insprekers - en dus ook de WMR - hierover een brief met uitleg van Gelderland.

Verder nam Gelderland vrijwillig het initiatief om alle maatschappelijke inspraakgroepen en de betrokken gemeenten (Buren, Rhenen en Amerongen) uit te nodigen voor een aantal gesprekken over de bezorgdheden die leven bij die groepen en gemeenten. Zo kreeg ook de WMR een uitnodiging tot deelname. Na intern beraad besloot de WMR daaraan gehoor te geven en wel om de volgende overwegingen. Ten eerste geeft het overleg de WMR de gelegenheid om gemotiveerd antwoorden te krijgen op, en op inhoudelijke wijze te discussiëren over de bezwaren en risico's die verbonden zijn aan baggerstort met name voor de bewoners van Elst die rechtstreeks daarop zullen uitkijken. Ten tweede geeft het overleg de WMR de gelegenheid om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen en de opvattingen van Gelderland en Rijkswaterstaat hoe de vergunningaanvraag behandeld behoort te worden. Dit stelt de WMR in staat om bij het opstellen van eventuele bedenkingen tegen de ontwerpbesluitgeving beter voorbereid te zijn. Sedert juni hebben al 5 bijeenkomsten plaats gevonden waaraan behalve de WMR (vertegenwoordigd door Piet van Klaveren en Jules Scholten) ook de Milieuwerkgroep Buren, de Gelderse Milieufederatie samen met de Stichting Reinwater deelnemen. De Stichting "Red de Betuwe" en de bewonersgroep "Ganzert/Kalverlandse weg" gaven meteen aan niet te zullen deelnemen omdat zij op het standpunt staan dat de baggerstort er niet mag komen en dat daarom discussie zinloos is. De gemeente Buren trok zich na de eerste bijeenkomst terug nadat haar gemeenteraad had bepaald niet te willen meewerken aan planologische inpassing van het depot als de milieuvergunningen zouden worden verleend. Rhenen en Amerongen gaven aan wel geïnteresseerd te zijn maar voor deelname geen menskracht beschikbaar te kunnen stellen. (De opstelling van de gemeente Rhenen is teleurstellend gezien het belang dat Elst heeft bij een milieuvriendelijke besluitvorming over het baggerdepot).

Resultaten van het overleg

Uit de discussie is naar voren gekomen dat de volgende onderwerpen cruciaal zijn voor het milieu en de natuur in de vergunningbehandeling:

- het aanbod van de te storten verontreinigde bagger en uiterwaardengrond en de benodigde stortcapaciteit daarvoor in Gelderland alsook de betekenis daarvan voor de noodzaak om de plas in de Ingensche Waarden in te richten als baggerdepot,
- de geohydrologische situatie en de inrichting van het depot met het oog op de verspreiding van verontreinigingen via het grond- en oppervlaktewater,
- de milieuhinder voor de omgeving (inclusief Elst) vanwege extra ontzanding in de plas en tijdens de stortfase door de aanvoer van de bagger en uiterwaardengrond, eventuele zandscheiding en de stortactiviteit, de eindafwerking van de plas als watervogelhabitat.

Het nationale en provinciale beleid stelt dat verontreinigde baggerspecie en grond uit onderwaterbodems en uiterwaarden in het rivierengebied uit milieu oogpunt veel beter geconcentreerd en daarom beheerst kan worden geborgen in enkele depots dan diffuus verspreid gelegen te blijven in het milieu. Het grote aanbod dat aldus ontstaat uit het op diepte houden van vaargeulen en lokale watergangen en sloten, de sanering van vervuilde rivierhavenbodems en de verwijdering van verontreinigde uiterwaardengrond in het kader van "Ruimte voor de rivier" noodzaakt dat naast de grote landelijke depots aan de Maasvlakte ("Slufter") en in het Keteldiep ("Ijsseloog") ook kleinere regionale depots worden ingericht. Op grond hiervan staat Gelderland in aanleg positief tegenover het particuliere initiatief van Ingensche Waarden B.V.

Wat betreft de voorgenomen inrichting van het depot heeft de eigenaar van Ingensche Waarden B.V., de heer Van Waning, inmiddels laten weten aan Gelderland te zullen afzien van zijn oorspronkelijke voornemen om in het depot geen onderafdichting aan te brengen.

Als het depot er komt zal het dus een afdichting aan de onderzijde en wanden krijgen met een kleilaag die de verspreiding van verontreinigingen uit het depot naar het omringende grond- en oppervlaktewater reduceert in de orde van grootte van 0-6 % ten opzichte van de verspreiding die zou optreden indien geen onderafdichting zou worden aangebracht. In feite heeft Ingensche Waarden B.V. met deze beslissing aanvaard dat het depot, indien het wordt aangelegd, wordt ingericht volgens het "meest milieuvriendelijke alternatief" zoals beschreven in het MER.

De twee laatste onderwerpen over milieuhinder en de eindafwerking van de plas moeten nog worden besproken.

Wat betreft de milieuhinder gaat het om geluidhinder, lichthinder, verkeershinder door transporten over de weg en mogelijk ook om geurhinder. Ingensche Waarden B.V. heeft echter al aangekondigd te zullen afzien van haar oorspronkelijke voornemen om voorafgaand aan het vullen van de put eerst verder te ontzanden waarbij de put zou worden uitgediept tot 40 meter en uitgebreid met 9 ha. Dit betekent minder ruimtebeslag en ook dat de milieuhinder als gevolg van extra ontzanding die gepland was gedurende twee jaar, niet zal plaatsvinden. De eindafwerking van de plas is belangrijk waarbij het accent ligt op de vragen wanneer daaraan begonnen kan worden en hoe die eindafwerking eruit komt te zien. Met andere woorden, hoe korter de stortfase duurt hoe korter de periode is dat de omgeving wordt blootgesteld aan lawaai, licht en transportbewegingen en hoe sneller een eindsituatie kan ontstaan die uit ecologisch oogpunt beter en aantrekkelijker is dan de huidige zandwinput met haar grote diepte en steile oevers.

De verwachting is dat de gesprekken in januari 2005 worden afgerond. Gelderland gaat dan aan de slag met de behandeling van de vergunningaanvragen. Wordt vervolgd.

Jules Scholten

STREEKPLAN PROVINCIE UTRECHT

In de vorige nieuwsbrief hebben we u bericht over de bedenkingen die de WMR naar de provincie heeft gestuurd in reactie op het ontwerp-streekplan. Een tijdje geleden kregen we de Nota van Beantwoording. Hierin geven gedeputeerde staten hun reactie op de bedenkingen van alle mensen/organisaties die een reactie hebben gegeven. Het is een advies aan Provinciale Staten. Bij de vaststelling (13 december a.s.) van het Streekplan zullen Provinciale Staten bepalen of zij dit standpunt wel of niet overnemen. Hieronder een overzicht van de bedenking van de WMR en de reactie van GS.

Groene contouren

WMR: in alle zones landelijke gebied realisatie van ecologische verbindingzones (EVZ's) opnemen, i.p.v. alleen in zone 2.

GS: overnemen, plus een aantal tekstaanvullingen om verankering natuurbeleid te verbeteren.

WMR: bermen van spoorlijn Rhenen-Veenendaal opnemen als EVZ.

GS: alleen het gedeelte tussen twee begrensde gebieden met nieuwe natuur (dit is in de buurt van de spoorwegovergang).

WMR: EVZ Grift-Heuvelrug en Laarschenberg-LijsterEng (Heuvelrug) opnemen.

GS: opnemen in Ecologische Hoofdstructuur.

WMR: meer ruimte voor een EVZ bij de kraanmachinistenscholen in Elst.

GS: opnemen belang van goed functionerende EVZ bij kernbeschrijving van Elst.

WMR: robuuste EVZ onderlangs de Rijn (verbinding Veluwe-Heuvelrug) opnemen in EHS-kaart en tekst.

GS: robuuste EVZ indicatief opnemen op kaart.

WMR: Palmerswaard en Elster Buitenwaarden zijn Vogelrichtlijngebied (was al vastgesteld).

GS: overnemen.

Diversen

WMR: uitbreiding camping Thijmse Berg ongewenst.

GS: camping ligt in landelijk gebied 4 en is onderdeel van EHS. De ontwikkelingsmogelijkheden worden in dit perspectief beoordeeld (nee, tenzij beginsel: er is dan een integraal plan nodig waaruit winst voor ruimtelijke kwaliteit, m.n. natuur en landschap, blijken).

WMR: Laarschenberg landelijk gebied 4 (natuur met extensieve recreatie) maken i.p.v. landelijk gebied 3 (landbouwgebied met recreatie).

GS: Laarschenberg is landelijk gebied 3 omdat het deels uit bos bestaat dat vrij intensief recreatief gebruikt wordt, en deels uit waardevolle enges.

WMR: steun voor Palmerswaard landelijk gebied 4 en zorg over ideeën uit WERV-visie over regionale jachthaven.

GS: in landelijk gebied 4 is geen nieuwvestiging van grootschalige recreatieve voorzieningen

toegestaan; wel extensief gebruik en bijbehorende ondersteunende kleinschalige voorzieningen.

Rode contouren

WMR: instemming met contour rond Koerheuvel overeenkomstig Kroonuitspraak aanhouden. (De gemeente wil de contour rond Koerheuvel aanpassen zodat de wijk afgebouwd kan worden zoals het oorspronkelijke bestemmingsplan.)

GS: met de contour strak om de bestaande bebouwing sluiten wij aan op de feitelijke situatie en op de jurisprudentie.

(De gemeente is op dit moment nog aan het lobbyen om dit voor elkaar te krijgen.)

WMR: geen rode contour om de Boslandweg, omdat dit een te kwetsbare plek is voor verstedelijking.

GS: de contour aanpassen. Wel zone opnemen waar in 2000 door een afwijkinsprocedure de bouw van enkele woningen is mogelijk gemaakt, maar ook enkele onbebouwde percelen erbuiten laten.

WMR: contour Vogelenzang aanpassen zodat er voldoende ruimte is voor EVZ langs de Rijn en zodat de waardevolle en kwetsbare steilrand erbuiten blijft.

GS: contour niet aanpassen, wel in tekst opnemen dat bij de uitwerking rekening moet worden gehouden met het optimaliseren van een EVZ langs de rivieroever en met de overige landschappelijke, ecologische en geomorfologische kwaliteiten van het gebied.

WMR: voorkomen dat Elster Eng uitgeruild wordt tegen de Vordel en als woningbouwlocatie wordt opgenomen, omdat het gebied aardkundig, archeologisch, cultuurhistorisch en landschappelijk waardevol is.

GS: in tekst aangeven dat bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening wordt gehouden met hoge waarden van de enges langs de randen van de Heuvelrug.

(De gemeente is ook voor dit gebied aan het lobbyen en het lijkt erop dat de provincie de gemeente laat kiezen voor De Vordel of de Eng (wat in de praktijk waarschijnlijk zal betekenen dat beide gebieden in de komende periode worden volgebouwd).

Infrastructuur en bedrijvigheid

WMR: streekplan bevat conflicterende uitspraken over de status van de N225 (verstedelijkte verkeersas t.o. erftoegangsweg).

GS: de tekst wordt aangepast. Het traject Zeist-Doorn is verstedelijkte verkeersas, het traject vanaf Leersum richting Rhenen krijgt een erftoegangsfunctie wanneer op de A12 de doorstroming is verbeterd.

WMR: Reactivering van de PON-lijn niet uitsluiten, in ieder geval zorgen dat het tracé vrij blijft voor reactivering.

GS: reactivering van de spoorlijn Amersfoort-Veenendaal en eventueel Kesteren, is noch als zware railverbinding, noch als lightrail verbinding

realistisch (hoge aanlegkosten en te verwachten lage vervoersopbrengsten).

WMR: bezwaar tegen uitbreiding Remmerden en komst van bouwmarkt (zie elders nieuwsbrief).

GS: toestaan restcapaciteit van 5 ha, uitdrukkelijk enkel bedoeld voor uitplaatsing van Rhenen van lokaal verzorgende bedrijven. Daarom wordt een zeer beperkte extra toename van de verkeersintensiteit in Elst verwacht.

WMR: verdere uitbreiding van bedrijventerrein bij spoorwegovergang voorkomen.

GS: er wordt niet voorzien in uitbreiding en wij achten het niet noodzakelijk voor één specifiek bedrijf een speciale vermelding op te nemen.

(K.H. uit deze reactie blijkt m.i. dat er iets niet in de haak is hier; de provincie weet ook wel dat hier ondanks alle weerstand een bedrijventerrein van meer dan één bedrijf is ontstaan.)

Wat wil de gemeente?

Gemeente: Elster Buitenwaarden en Achterbergse Hooilanden landelijk gebied 3 maken i.p.v. landelijk gebied 4.

GS: beide gebieden zijn begrensd als nieuwe natuur in de EHS. De hoofdfunctie van deze gebieden is natuur. Overigens vindt verwerving en/of inrichting plaats op vrijwillige basis.

Gemeente: camping de Thijmse Berg als recreatief ontwikkelingsgebied aanduiden.

GS: zie reactie bij WMR.

Gemeente: meer woningbouwlocaties opnemen binnen de rode contour, n.l. Elster Eng, Achterberg West 2, Candiaterrein.

GS: geen aanleiding tot aanpassing, omdat Rhenen op grond van het provinciaal programma een woningbouwprogramma van 570 woningen krijgt. Genoemde locaties zijn niet nodig om dit in te vullen.

Gemeente: rode contour om Achterberg noord oprekken voor afrondende bebouwing.

GS: voorstel overnemen.

Karina Hendriks

(Ingezonden mededeling)

VRIJWILLIGERS VOOR UILEN EN ZWALUWEN

Landschapsbeheer Utrecht start in december met een nieuw project "Uilen en Zwaluwen in de Gelderse Vallei". Het project richt zich op de bescherming van soorten die voorkomen op of in de nabijheid van (boeren)erven en onder druk staan van moderne landschapontwikkelingen. Maar de uilen en zwaluwen kunnen met relatief eenvoudige middelen geholpen worden. Ook in de regio Rhenen/Veenendaal wordt een nieuwe vrijwilligersgroep opgericht. De vrijwilligers gaan zich bezig houden met de bescherming en instandhouding van de kerk- en de steenuil, de boerenzwaluw en de huiszwaluw. Het werk zal onder andere bestaan uit het tellen van de soorten en de broedresultaten in en rondom (boeren)erven, het geven van voorlichting aan de betreffende bewoners en eigenaren, en eventueel ook het toepassen van biotoopverbeterende maatregelen. De tijdsbesteding is volledig naar eigen wens in te vullen. De vrijwilligers zullen begin 2005 na een kort opleidingstraject gedurende twee jaar actief worden begeleid door Landschapsbeheer Utrecht en de coördinator van de groep. Vooraf vindt eerst een *vrijblijvende* informatieavond plaats. De bijeenkomst begint om 20.00 uur, en zal ongeveer twee uur duren. Voor koffie en thee wordt gezorgd. Toegang gratis.

Voor meer informatie of een uitnodiging kunt u contact opnemen met het secretariaat van Landschapsbeheer Utrecht. Voor inhoudelijke

vragen kunt u vragen naar Caatje Mulder of Frans van Diepen. Tel 030 220 55 34 of algemeen@landschapsbeheerutrecht

Hebt u interesse, dan bent u van harte welkom op onze informatieavond!

Voorlichtingsavond donderdag 9 december
aanvang 20.00 uur
Dorpshuis Achterberg
Achterbergsestraatweg 184

EVZ LAARSENBERG-HEUVELRUG

Op de afgelopen jaarvergadering van de WMR stond de Laarsenberg centraal, onder de noemer 'Laarsenberg: knooppunt van ecologische verbindingen'. Door Marianne Visscher van de provincie Utrecht en Han Runhaar van de WMR werd ingegaan op de plannen voor de aanleg van een ecologische verbidingszone tussen de Laarsenberg en de Utrechtse Heuvelrug. Na de jaarvergadering hebben wij onze ideeën over de inrichting van de Ecologische Verbindings-Zone (EVZ) verder uitgewerkt en ingebracht bij de gemeente. Hieronder een verslag van de stand van zaken.

Achtergrond

In het natuurgebiedsplan voor de Gelderse Vallei was voornemen van de provincie aanvankelijk een ecologische verbidingszone te realiseren vanaf de Grift naar de Utrechtse Heuvelrug, die ten noorden van Achterberg door De Kampen zou lopen. Vanwege bezwaren vanuit de gemeente Rhenen werden de plannen aangepast. In plaats van de EVZ door De Kampen zijn in overleg met de gemeente twee nieuwe verbidingszones gepland. Een noordelijke verbinding tussen de Grift en de Utrechtse Heuvelrug langs de Noordelijke Meentsteeg, en een zuidelijke verbinding tussen de Laarsenberg en de Utrechtse Heuvelrug die direct ten noorden van Rhenen zou moeten komen te liggen. De laatste verbidingszone is met name bedoeld voor aan bos en bosranden gebonden soorten. Als gidssoorten werden door

Marianne Visscher op de jaarvergadering genoemd Oranjetip, Blauw vliegend hert (insect), Boommarter, Vleermuizen, Ree, Das en Hermelijn.

Bestaande knelpunten

Er zijn een aantal knelpunten die een vrije uitwisseling tussen populaties van bossoorten op de Laarsenberg en de Utrechtse Heuvelrug in de weg staan. Voornaamste knelpunt vormt de Lijnweg tussen Rhenen en Veenendaal. Die weg wordt zeer druk gebruikt en vormt daarmee een belangrijke barrière voor de meeste dieren. Door de aanleg van de rondweg-oost bij Veenendaal is de verwachting dat de verkeersintensiteit nog verder zal toenemen. De spoorweg vormt naar verwachting een minder grote barrière. De spoorweg wordt alleen overdag extensief gebruikt, en er zijn dus voldoende mogelijkheden voor dieren om over te steken. Bovendien is het talud van de spoorweg voor een groot deel begroeid met bomen en struiken, die beschutting bieden aan dieren. Voor kleinere dieren (amfibieën, egels) kan het dijklichaam waarop de spoorbaan ligt wel een barrière vormen.

Het drukke kruispunt tussen de Lijnweg en de Achterbergse Straatweg (figuur 1) en het bedrijventerrein tussen de Achterbergse Straatweg en de Boslandweg vormen de grootste knelpunten. Doordat het bedrijventerrein direct grenst aan de kruising is hier sprake van een aaneengesloten, voor dieren vrijwel onneembare barrière.

Figuur 1: De kruising tussen de Lijnweg en de Achterbergse Straatweg vormt samen met het aangrenzende 'ambachtelijke' industrieterrein een knelpunt voor de ecologische verbinding tussen Laarsenberg en Utrechtse Heuvelrug

Eisen aan de ecologische verbindingzone

Een belangrijke eis die aan een verbindingzone wordt gesteld is dat er voldoende beschutting aanwezig is. Omdat de EVZ bedoeld is voor bosdieren is het van belang dat er langs de verbindingzone voldoende bosjes en struwelen aanwezig zijn waar dieren overdag kunnen schuilen. Daarnaast dient er gelegenheid te zijn om veilig de drukke Lijnweg te passeren. De meest ideale oplossing is uiteraard een ecoduct. Maar gezien de kosten is de vraag of deze maatregel voor de EVZ Laarsenberg-Utrechtse Heuvelrug haalbaar is. Voor niet al te grote groundbewonende dieren als dassen, egels, hermelijnen en muizen is een tunnel een geschikt alternatief.

Het is aan te bevelen op meerdere plaatsen de mogelijkheid te scheppen om veilig de Lijnweg over te steken, aansluitend op de 'groene aders' waarlangs de dieren migreren. Een argument voor de aanleg van meerdere passages is het gedrag van dieren. Dassen zijn bijvoorbeeld territoriaal. Als één das een tunnel gebruikt, sluit hij daarmee dus het gebruik door zijn buurman uit. En ook tussen soorten zijn relaties: tunnels die door dassen worden gebruikt, worden niet gebruikt door de egel (want die is één van de prooi-soorten van de das). Aanvullend zijn fauna-kerende rasters nodig. Deze voorkomen dat de dieren op de weg geraken, en geleiden de dieren naar de onderdoorgangen.

Voor boombewonende dieren als eekhoorn en boomkruiper vormt een tunnel geen oplossing. Minimale vereiste voor deze soorten is dat er op de plek waar de EVZ de weg kruist aan weerszijden voldoende beschutting is in de vorm van bomen, waar dieren een veilig nachtelijk moment kunnen afwachten om de weg over te steken. Er is in het buitenland, onder meer in Engeland en Japan, ervaring opgedaan met passages waarbij boombewonende dieren via touwen en staketsels bovengronds een weg kunnen passeren. Voorwaarde is wel dat deze 'boombruggen' aan beide kanten van de weg direct aansluiten bij leefgebieden van de betrokken soorten.

Samenvattend kunnen de volgende eisen worden geformuleerd aan de verbindingzone:

- Veilige passage voor kleine en middelgrote groundbewonende dieren in de vorm van tunnels onder de Lijnweg en de spoorbaandijk;
- Voor overige organismen het creëren van oversteekmogelijkheden door de aanwezigheid van bomen en struiken aan/ weerszijden van de weg;
- Veilige aan- en afvoerroutes aan weerszijden van de tunnel/oversteekplek met voldoende rust en beschutting.

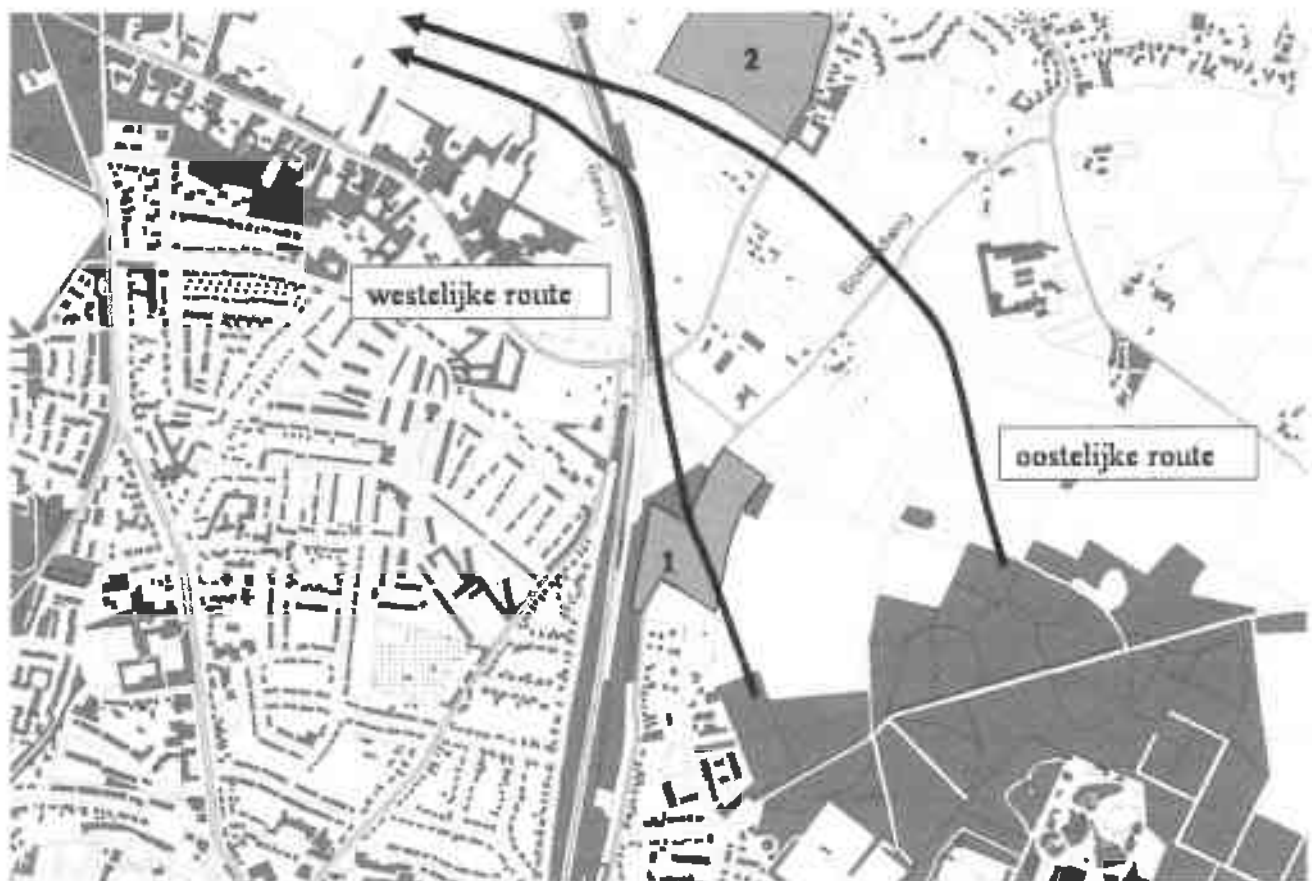
Mogelijke invulling EVZ

Het grootste knelpunt bij de aanleg van een EVZ vormt het industrieterrein tussen de Achterbergse Straatweg en de Boslandweg. De verdere inrichting van de EVZ wordt vooral bepaald door de keuze hoe dit obstakel wordt gepasseerd. Deze keuze leidt tot twee basisvarianten: een variant waarbij het terrein langs de westzijde wordt gepasseerd, en een waarbij het industrieterrein aan de oostzijde wordt gepasseerd (figuur 2). Belangrijkste voordeel van de westelijke variant is dat het een korte route oplevert, waarbij dieren weinig open terrein hoeven te passeren. Groot probleem is echter de zeer smalle passage tussen de spoorweg en het industrieterrein aan de Achterbergse Straatweg, die bovendien gelegen is aan een druk kruispunt. Het is niet mogelijk een effectieve verbinding te realiseren zonder ingrijpende technische maatregelen.

Bij de oostelijke variant wordt optimaal gebruik gemaakt van de nog aanwezige open ruimte tussen Achterberg en Rhenen, en zijn er tot aan de spoorlijn geen onoverkoombare knelpunten aanwezig. Wel dient een groter open gebied te worden doorkruist en dienen er dus meer 'stapstenen' in de vorm van bosjes te worden aangelegd. In het eerste deel van het gebied kan dit door de nog aanwezige, maar grotendeels ontboste graften weer te herstellen door de aanplant van bomen en struiken. Dit past goed in het bestaande beleid voor de Laarsenberg. Door geraadpleegde deskundigen van onderzoeksinstituut Alterra en Stichting Das en Boom wordt de oostelijke variant het meest haalbaar geacht omdat daar nog voldoende ruimte is voor de aanleg van een verbindingzone. Als minimale breedte voor een EVZ noemen ze 100 tot 200 meter.

Planologische ontwikkelingen in het gebied

De mogelijkheden voor de aanleg van een effectieve verbindingzone Laarsenberg-Utrechtse Heuvelrug worden mede bepaald door de ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied. Van belang zijn met name de bouwplannen rond de Boslandweg en de plannen voor de aanleg van een nieuwbouwwijk bij Achterberg-West (respectievelijk 1 en 2 in figuur 2). In hoeverre deze de aanleg van een EVZ kunnen frustreren is mede afhankelijk van de keuze voor de ligging van de EVZ. Bebouwing rond de Boslandweg maakt de aanleg van de westelijke variant zo goed als onmogelijk, terwijl de aanleg van de nieuwbouwwijk Achterberg-West nadelige consequenties kan hebben voor de oostelijke variant. Vandaar dat we aan de gemeente Rhenen vragen om (1) snel te besluiten over de ligging van de verbindingzone, en (2) en bij de invulling van de bouwplannen rekening te houden met de aan te leggen verbindingzone.

Figuur 2: Mogelijke varianten voor de EVZ. Bouwplannen voor de Boslandweg (1) en Achterberg-west (2) vormen een bedreiging voor respectievelijk de westelijke en oostelijke route.

Stand van zaken

Door de gemeente is inmiddels een overleg gestart met vertegenwoordigers van de provincie Utrecht, Het Utrechts Landschap en de Reconstructiecommissie Gelderse Vallei over de invulling van de EVZ Laarsenberg. Ook de WMR is gevraagd daaraan een bijdrage te leveren. Als inhoudelijke inbreng is door de WMR een notitie geschreven waarin in meer detail wordt ingegaan op de mogelijkheden voor de aanleg van een EVZ. Op dit moment ligt het ontwerpbestemmingsplan Achterberg-West ter visie bij de gemeente. De WMR heeft hierop gereageerd omdat nergens in het plan wordt gerept van de behoefte aan c.q. noodzaak van een ecologische verbindingszone. Gezien het bovenstaande verhaal is dit natuurlijk heel raar. We zijn benieuwd naar de reactie van de gemeente en blijven ons inzetten voor de realisatie van de verbindingszone.

Han Runhaar en Tom Mensink

1. Bekker, H. (2000). Lopen op hoogte. Hoe steken in bodem levende zoogdieren wegen over? *Zoogdier* 13(4): 3-8.

2. Runhaar, J. 2004. Ecologische verbindingszone Laarsenberg. Verkenning van de mogelijkheden. Notitie WMR, oktober 2004. Electronisch (1.7 MB) op te vragen bij Tom Mensink, t.j.a.mensink@tiscali.nl.

UITBREIDING LARIKSHOF

De gemeente is van plan de begraafplaats Larikshof aan de Autoweg tussen Rhenen en Elst aan de noordzijde uit te breiden met ca. 4,5 ha. De huidige begraafplaats omvat ongeveer 3,6 ha. De Larikshof ligt in een bebost gebied van ca. 10 ha dat in de jaren zeventig is aangekocht door de gemeente voor inrichting van de gemeentelijke begraafplaats. De Larikshof is in gebruik sinds 1981. Op de huidige begraafplaats is nog capaciteit tot ongeveer 2006. De andere begraafplaatsen in Rhenen (aan de Achterbergsestraatweg en in Elst aan de Rijksstraatweg) hebben geen of weinig capaciteit en hebben door hun ligging temidden van woongebieden geen uitbreidingsmogelijkheid. De noodzaak bestaat dus om de uitbreiding van de Larikshof planologisch voor te bereiden. Daartoe is in juni van dit jaar een Voorontwerp Bestemmingsplan Buitengebied, Partiële Herziening Larikshof bekend gemaakt met mogelijkheid tot het geven van reacties. De WMR heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en heeft op 6 juli per brief aan het College van B&W een aantal opmerkingen en aanbevelingen gegeven voor de verdere bestemmingsplan ontwikkeling. De belangrijkste van deze opmerkingen en aanbevelingen zijn hier weergegeven. De WMR zal de verdere ontwikkeling van het plan volgen.

Binnen of buiten de EHS?

In het voorontwerp wordt geconstateerd dat de voorgenomen uitbreiding buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en het Nationale Park Utrechtse Heuvelrug ligt. Uit het kaartbeeld van Planologische Kern Beslissing (www.vrom.nl/notaruimte/kaarten/5/kaart.jpg) van de Nota Ruimte en uit het Natuurgebiedsplan Utrechtse Heuvelrug van de provincie Utrecht kan echter worden opgemaakt dat de Larikshof en de voorgestelde uitbreiding geheel binnen de "begrenste EHS" liggen. Deze begrenzingen zijn indicatief en hebben geen planologische consequenties. Omdat er dus duidelijke aanwijzingen zijn dat de voorgenomen uitbreiding binnen de EHS ligt, wijst de WMR de gemeente erop dat een afweging in stappen moet worden gemaakt volgens de richtlijn daarvoor in het Structuurschema Groene Ruimte (SGR):

1. Welke significante gevolgen kunnen er optreden voor de te behouden kenmerken en waarden binnen en in de nabijheid van dit gebied?
2. Zijn er reële alternatieven?
3. Indien dat niet het geval is, is er sprake van redenen van groot openbaar belang die aantasting rechtvaardigen?
4. Indien dat het geval is, welke compensatie wordt dan geboden voor het verloren gaan van de wezenlijke kenmerken en waarden?

In het voorontwerp is al duidelijk gemaakt dat er geen reële alternatieven zijn en dat de uitbreiding maatschappelijk noodzakelijk is. In het SGR worden ook richtlijnen gegeven voor compensatie:

1. In beginsel geen netto verlies aan waarden wat betreft areaal en kwaliteit.
2. Compensatie nabij het gebied onder voorwaarde dat een duurzame situatie ontstaat.
3. Indien fysieke compensatie onmogelijk is, dan compensatie door realisering van kwalitatief gelijkwaardige waarden.

Het voorontwerp stipt het onderwerp compensatie aan zonder verstrekking van verdere informatie. Dat betekent dat in het ontwerp Bestemmingsplan nader dient te worden aangegeven hoe de compensatie zal plaatsvinden: met toeslag en waar. Compensatie moet in eerste instantie binnen de gemeentegrenzen van Rhenen gevonden worden.

Ontheffing op grond van Flora- en Faunawet?

Ongeacht de ligging van de voorgestelde uitbreiding binnen of net buiten de EHS, zal volgens de WMR in het vervolg van de procedure moeten worden ingegaan op de vraag of er in het uitbreidingsgebied soorten voorkomen die zijn beschermd op grond van de Flora- en Faunawet (FFW) en die worden beïnvloed door de uitbreiding (zoals vanwege verwijdering van bestaande vegetatie en herplanting en inrichting in samenhang met het bruto grafoppervlak en ook

vanwege barrièrewerking door het hekwerk rondom de uitbreiding). Indien het antwoord op deze vraag bevestigend is, dan dient zonodig ontheffing op grond van art. 75 van de FFW worden aangevraagd. Bijna alle soorten planten en dieren zijn beschermd volgens de FFW en daarom is het zeer waarschijnlijk dat een ontheffing is vereist.

Natuurwaarden

Belangrijke natuurwaarden zijn in het gebied vooral aanwezig in de westelijk gelegen bosrand / akkerrand, die van belang is voor Geelgors en Boompieper, en waar ook een rijke akkerflora voorkomt met onder meer Duits viltkruid, Rode Lijst categorie 1. De Geelgors staat ook op de Rode Lijst en wel vanwege de duidelijke afname en teruglopende verspreiding van de Nederlandse broedpopulatie. De Nederlandse populatie is gekelderd van 100.000 paar in 1950 tot ca. 25.000 in 1995. De soort neemt overal uitgezonderd in de provincie Drente in aantal af (bron: Avifauna van Nederland 2001).

Verder is het noordelijk gelegen bosgebied waar de uitbreiding moet komen, vooral van belang als broedgebied voor grote vogels als de Raaf (Rode Lijst soort), Havik en Buizerd die hier dit jaar of in het verleden hebben gebroed in de lariks- en sparrenbomen. De relatieve rust (ondanks de ligging aan de Defensieweg wordt het bos zelf maar weinig betreden) en de aanwezigheid van hoogopgaande naaldbomen vormen waarschijnlijk de belangrijkste reden waarom dit gebied geliefd is als broedgebied. Door de uitbreiding van de begraafplaats zal dit stuk bos als broedgebied voor grote vogels als Raaf, Havik en Buizerd verloren kunnen gaan. Dit negatieve effect zou kunnen worden verzacht door aanwezige bomen zo veel mogelijk te sparen. Op de bestaande begraafplaats is dat goed gelukt, zoals blijkt uit de hoge vogeldichtheid die is aangetroffen bij inventarisaties dit jaar en in voorgaande jaren. Het laten staan van bomen zal in de inrichting van de voorgestelde uitbreiding daarom een belangrijke rol moeten spelen. In het voorontwerp wordt hieraan al enige aandacht gegeven alsook aan het bruto grafoppervlak dat hierop van invloed is.

Archeologisch vooronderzoek

Op grond van het Verdrag van Valletta (Malta) is voor elk project of voorgenomen activiteit die bodemverstoring tot gevolg heeft, een archeologisch vooronderzoek nodig. In het voorontwerp staat dat een dergelijk vooronderzoek wordt uitgevoerd. De resultaten van dit vooronderzoek moeten doorwerken in het ontwerp Bestemmingsplan met alle eventuele consequenties hoe zal worden gehandeld als het bodemarchief ter plaatse van de uitbreiding waardevolle elementen zou blijken te bevatten.

Jules Scholten

ADVIESGROEP GROEN

Op 13 september j.l. was er weer een bijeenkomst van de Adviesgroep Groen in het gemeentekantoor Rhenen. De frequentie van samenkomst is met 2 a 3 x per jaar niet hoog, maar ook voor tussentijds overleg kunnen we bij de afdeling Ruimte en Groen of Beheer Openbare Ruimte aankloppen.

De vergadering werd voor de eerste keer voorgezeten door Bert Zeeman. Hij is de opvolger van Wim van der Steen als hoofd van de sector Ruimte en Groen. Op de agenda stonden de volgende punten:

Stichting Stadsbossen

Via de notulen van de vorige keer was er nog even aandacht voor de oprichting van de Stichting Stadsbossen. De realisatie hiervan lijkt wat wisselvallig te verlopen. Er is wel voldoende belangstelling om tot de samenstelling van een bestuur te komen (16 personen!, w.o. 2 WMR leden). Elsbeth Muilwijk kwam aanvankelijk tot een negatief advies omdat zij concludeerde dat de potentiële bestuurders door hun mogelijke onkostendeclaraties de beoogde kostenreductie op het beheer van de Stadsbossen teniet zouden kunnen doen. Een verder overleg wordt nu toch weer op de agenda gezet. Misschien heeft de wandeling door het bos, georganiseerd door de fractie van D66 begin september, waarbij een aantal personen w.o. beheerder Bram Born en ik enige toelichting op het bosbeheer gaven en waarbij ook wethouder Jan Bouwhuis aanwezig was, nog bijgedragen aan deze voortzetting. Han Runhaar en ik willen niet in het bestuur zitten maar wel adviseren.

Larikshof

De uitbreiding van de begraafplaats Larikshof zal waarschijnlijk in noordelijke richting gaan plaats vinden. Onze broedvogeltellingen geven aan dat de havik daar niet meer broedt en de raaf geen vaste plek heeft. Bovendien liggen de celtic fields iets meer westelijk gesitueerd. Toch blijkt er nog wel een nader archeologisch onderzoek gedaan te moeten worden naar de aanwezigheid van een grafheuvel en walletjes in het westelijk gedeelte. Een uitbreiding in zuidelijke richting, dus over de Autoweg en op de open akker, is gebruikstechnisch en landschappelijk niet haalbaar, zodat het bos op deze wijze dus niet ontzien kan worden (zie ook artikel elders in deze nieuwsbrief).

Koerhevelakker

Het nieuwe beheerplan voor de ecologische Koerhevelakker heb ik lof toegezwaaid; door pas in november of zelfs begin december de akker te bewerken en met winterrogge in te zaaien zou de bodem een betere humuslaag kunnen vormen en bovendien de akkerflora vanaf augustus (na de

roggeoogst) op het stoppelveld nog een lange tijd extra kunnen bloeien en zaden vormen. Door mijn inventarisaties die ik er deze zomer uitvoerde kon ik de vergadering melden dat de onkruidflora goed gedijt; er groeien meerdere (61) Rode Lijstsoorten en andere bijzondere planten zoals Bleekgele hennepnetel, Akkerleeuwenbek, Korensla (nieuw...!), Rode guichelheil, Korenbloem, Valse kamille, enz.

Mijn akkerfloraverslag is ook bij de provincie met veel interesse ontvangen daar deze juist bezig waren met de samenstelling van een provinciaal onkruiden overzicht. Als meest bijzondere soort wordt de Korensla beschouwd daar deze, over heel Nederland gezien, tussen 1935 en 1999 met maar liefst 99 % in zijn verspreiding afnam.... Deze soort kiemt echter al in het najaar dus misschien moeten we ook weer niet al te lang wachten met het bewerken van de akker, hetgeen ik dan ook recentelijk aan de gemeente heb geadviseerd. Bovendien ben ik ook nog even gaan inventariseren op de akkers van Het Utrechts Landschap op de flanken van de Laarsenberg omdat daar ook roggeakkers zijn met o.a. nog vrij veel Korensla. Vergelijking kan inzicht geven in het juiste beheer.

Landschapscoördinator

Otto Vloedgraven was als 'gast' uitgenodigd om verslag te komen doen van zijn activiteiten als landschapscoördinator van de gemeente. Hij is gestart in juni 2003 en dus nu ruim een jaar in dienst met een taakomvang van 8 uur (dus een dag) per week. Het is echt geweldig wat hij al ten dienste van Rhenens groen tot stand bracht en brengt ondanks de toch magere aanstelling. Door zijn advisering aan particulieren (zoals agrariërs) zijn er al 4 erven met bomen beplant, 3 overige aanplanten verricht en in 6 situaties (achterstallig) onderhoud van houtwallen en/of knotbomen gestart. De afdeling VROM ondersteunde hij met adviezen over landschappelijke inpassing waaronder die van een nog al opvallend groot landhuis aan de Friesesteeg. Otto kent de weg naar de subsidies en dat scheelt natuurlijk veel bij zijn overleggen. Hij bezocht 19 adressen en schreef een Nieuwsbrief voor Rhenen en Veenendaal (waar hij ook een aanstelling heeft). Hij is ook adviseur hoogstamfruitbomen en deze maken nu al deel uit van enkele nieuwe beplantingen!

Wilgen knotten

Ik bracht ook nog het wilgen knotten te berde dat toch van groot belang is voor het behoud van het landschap in het Binnenveld. In vroeger jaren heeft de knotploeg van onze WMR, onder leiding van Peter de Boer die goede contacten met de boeren had, heel wat bomen in stand kunnen houden. Nu moeten de boeren het zelf doen, maar daar hebben ze niet altijd behoefte aan of tijd voor. Bijkomend probleem is dat ze het hout mogen verbranden (het huren van een versnippe-

raar kost uiteraard geld). Luitjan Purmer (hoofd Beheer Openbare Ruimte) zal uitzoeken in hoeverre dit laatste argument nog van gelding is.

Landschapsbeheer Utrecht

Een tweede gast op de vergadering was Frans van Diepen van Landschapsbeheer Utrecht die uitleg kwam geven over 2 provinciale projecten, te weten 'Uilen en Zwaluwen in de Vallei' en 'Natuur op de rand van Stad en Platteland'. Het eerste beoogt het stimuleren van maatregelen die de achteruitgang van de aantallen van Steenuil, Kerkuil, Boeren- Huis- en Gierzwaluw zou kunnen doen stoppen. Dit kan o.a. door het aanbrengen van nestkasten en door vrijwilligers die dit begeleiden, tellingen doen en voorlichting geven. In Achterberg wordt daartoe binnenkort een avond belegd (zie ook elders in deze nieuwsbrief). Het tweede project is een inventarisatie van allerlei voorbeelden van verschillende Utrechtse gemeenten waarin 'kansen voor de natuur' zijn benut zoals bij de bouw van een nieuwe woonwijk. Het kan bijvoorbeeld gaan om de aanleg van ecologisch groen of versterking van ecologische verbindingzones, paddenpoelen, natuurcompensatie, landschappelijke inpassing, enz.. Hierbij moeten vaak allerlei organisatorische hindernissen genomen worden, maar vooral ook initiatieven genomen worden. Dit is ook in Rhenen uiteraard hoogst actueel, bijvoorbeeld bij de aanleg van Achterberg-West waarbij (nog) geen rekening is gehouden met een noodzakelijke ecologische verbindingzone tussen Laarsenberg en Heuvelrug ten westen van de Cuneraweg (zie ook elders in deze Nieuwsbrief).

Bermbeheer

Het bermbeheer kwam op de agenda door mijn bezorgdheid over de aangekondigde bezuinigingen hierop. Er zou met ingang van 2005 alleen nog maar geklepelmaaid (= verpulveren van de planten en geen afvoer....) worden en dat is niet alleen slecht voor de natuur maar ook kapitaalvernietiging daar er sinds 1989 een goed maaibeheer is gevoerd met 2 x maaien per jaar met afvoeren van het maaisel van alle wat bredere of interessantere bermen. Het gevolg is dat nu in veel bermen elk jaar aardig wat planten staan te bloeien zoals Duizendblad, Peen, Klein streepzaad, Biggenkruid, Rolklover, Paardenbloem, Fluitenkruid, Boterbloem, Boerenwormkruid, Schermhavikskruid, Vertakte en Kleine leeuwentand, Rode en Witte klaver, Grasklokje, Knoopkruid, enz.

In augustus ben ik alle bermen langsgegaan om de flora per berm te noteren, zodat ik uiteindelijk met een tussenvoorstel naar Luitjan Purmer kon gaan. Dit is een selectie van de mooiste bermen die hopelijk toch nog een goed beheer (= liefst slechts 1 x maaien en afvoeren per jaar) of een 'half goed' beheer kunnen krijgen. Nu maar afwachten welk voorstel er uit de bus komt en wat de gemeenteraad er van zegt. Welke bermen nu mooi zijn, dat kunnen geïnteresseerden die dit lezen bij mij opvragen. Jammer genoeg zijn ook een aantal bermen door het verwijderen van de zode (het 'afroven', als maatregel tegen wateroverlast op de weg) of door het maaien door aanwonenden, veel van de mooie bloemen kwijtgeraakt... (de Maatsteegbermen zijn zelfs door iemand ingezaaid met Italiaans raigras, vreselijk.....).

Geen schaduw

In de rondvraag kwam de GLTO vertegenwoordiger Frans van der Scheur met een wel heel vreemde vraag, namelijk of de bomen (zomereiken) langs de weg niet zo gesnoeid kunnen worden dat ze geen schaduw meer op aangrenzende percelen zouden geven.... Aldus blijkt weer hoe ver onze landbouw is afgegleden in 'rationeel denken' waarin elk minimaal natuuraspect wordt uitgesloten maar bijvoorbeeld ook de koeien niet meer tegen de zon of regen kunnen schuilen.... Mijns inziens weer een voorbeeld hoe het 'marktdenken' ons allen een eigenlijk onleefbare wereld opdringt.

Laarsenbergbeek

Tot slot nog een opmerking over de Adviesgroep Waterplan Rhenen waar ik als lid van de

Adviesgroep Groen en WMR nog enkele 'groene adviezen' heb ingebracht w.o. het aandacht vragen voor een ecologisch interessante beekslot op de noordoostflank van de Laarsenberg. Ten z.o. van het bedrijf van Jan Rauw ontspringt deze met een sprengkop en stroomt dan onder de Cuneraweg door om via het bedrijf van Kees van Laar richting Achterberg te lopen. Han Runhaar vond er enkele jaren geleden de zeldzame Klimopwaterranonkel en ik zelf al eerder wat verder op de Waterviolier, maar de waterkwaliteit loopt terug dus is het beter om de oevers wat te verbreden door het verder weg zetten van de prikkeldraadafscheiding.

Dirk Prins

Wist u dat Rhenen een heuse bergbeek rijk is?

STANKHINDER MENGVEEVOEDERBEDRIJF

In november 1997 gaf de gemeente Lienden (tegenwoordig gemeente Buren) vergunning af aan Coohoud B.V. (voorheen Agrarische Handelonderneming Peelen Lienden B.V. en thans Van Cooten Diervoeders B.V.) voor het oprichten van een silogebouw en de verbouw van de bestaande bedrijfsruimte op het perceel Marsdijk 27 en 29 te Lienden. Het silogebouw is

bedoeld voor de productie van mengveevoeders. In die vergunning is aangenomen dat geurhinder door het bedrijf de norm van 2,0 geureenheden per m³ niet zal overschrijden, dat wil zeggen dat de geurmissie de waarde van 2,0 g.e./m³ ter plekke van geurgevoelige objecten niet meer dan 2 % van de tijd (98-percentiel) mag overschrijden. Sinds het in bedrijf stellen van de silo's in 2000 heeft Rhenen regelmatig last van geurhinder die soms zeer indringend kan zijn, vooral wanneer de

wind staat uit richtingen tussen zuid en west. Daarover is door verschillende personen in Rhenen vele malen geklaagd bij het bedrijf zelf, bij de gemeente Buren en ook bij het de provincie Gelderland (Milieu Klachten- en Informatie Centrum - MKIC). Omdat het geurprobleem bleef aanhouden, diende ondergetekende in februari van dit jaar een verzoek in om handhaving van de vergunning bij de provincie Gelderland omdat de vergunning tegenwoordig valt onder de competentie van Gelderland. Ook de gemeente Rhenen diende kort daarop in maart een soortgelijk verzoek in. Over het stankprobleem werd in de vorige Nieuwsbrief bericht.

Wat is er sindsdien gebeurd?

Op grond van de verzoeken om handhaving ondernam Gelderland actie om na te gaan of het bedrijf aan de vereisten voldoet. Er is een aantal controlebezoeken gemaakt en op 22 april is een indicatief geuronderzoek uitgevoerd met geurmetingen aan de afgassen van de persen die in de productie van het mengveevoeder worden gebruikt. (Bij het persen vindt tevens verhitting van de grondstoffen voor de diverse veevoerders plaats waarbij geuren vrijkomen). Verder zijn op basis van de gemeten geurconcentraties verspreidingsberekeningen uitgevoerd waarbij is gezien of de resultaten overeenkomen met het in 1997 berekende geurniveau van 0,6 g.e./m³. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat als voor de indicatieve berekening de productiegegevens worden gebruikt van 2003 dat de geurconcentratie slechts 0,2 g.e./m³ bedraagt. Het onderzoek gaf verder aan dat de hoogste

geurvracht ontstaat bij de productie van varkensvoer (en dus niet bij rundveevoer zoals eerder was verondersteld). Niettemin vindt Gelderland het nodig dat aanvullende geurmetingen nodig zijn om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen over het geurimmissieniveau (de geurcontour van 2,0 g.e./m³ als 98 percentiel als maximaal toelaatbaar voor aaneengesloten bebouwing). Afgezien daarvan heeft Gelderland ook geconstateerd dat de vigerende milieuvergunning ontoereikend is. In de eerste plaats bevat die vergunning geen duidelijke en handhaafbare geurvoorschriften. (Vanwege het ontbreken van dergelijke voorschriften in de huidige vergunning kan dan ook formeel geen handhaving plaats vinden). In de tweede plaats geven de indicatieve metingen en de klachten over geuroverlast aanleiding om de zaak verder te onderzoeken. Gelderland wil daarom bezien of er mogelijkheid bestaat tot *actualisatie van de milieuvergunning* of tot het indienen van een *revisievergunning*. De provincie zal daarvoor vooroverleg met het bedrijf voeren. Het bedrijf heeft te kennen gegeven hieraan mee te willen werken.

Samenvattend: als gevolg van het verzoek om handhaving heeft het geurprobleem van het bedrijf van Van Cooten de volle aandacht van de provincie. Binnen afzienbare tijd zal er een vergunning komen met duidelijke en handhaafbare voorschriften voor de toelaatbare geuremissie in Rhenen.

Jules Scholten

ADRESSEN EN LINKS

Commissie MER: Informatie over MER-rapportages, W: www.commissiemer.nl

Gemeente Rhenen: W: www.rhenen.nl

Goede Waar & Co: Vereniging voor mens-, dier- en milieuvriendelijk consumeren. Postbus 61236, 1005 HE Amsterdam.

T: 020-6863338, E: goedewaar@xs4all.nl W: www.goedewaar.nl

VROM-Inspectie, Regio Noord-West (Noord-Holland, Utrecht en Flevoland), Kennemerplein 6-8

Postbus 1006, 2001 BA HAARLEM, tel: 023 - 515 07 00, fax: 023 - 515 07 77.

IVN, Vereniging voor Natuur- en milieueducatie: vereniging van vrijwilligers en beroepskrachten die streeft naar meer natuur en een betere kwaliteit van het milieu. Consulentenschap Utrecht: Landgoed Oostbroek, Bunnikseweg 39, 3732 HV De Bilt. T: 030-2210599, E: consulentenschap.utrecht@ivn.nl, W: www.ivn.nl.

Afdeling Veenendaal en omstreken W: www.ivn-veenendaal.nl

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV): vereniging die actief is en met de natuur bezig wil zijn: met natuurbeleving, met natuurstudie en met natuurbescherming. Postbus 19320, 3501 DH Utrecht.

Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, T: 030-2314797, E: bureau@knnv.nl, W: www.knnv.nl

Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID): Havenstraat 137, Postbus 2237, 1200 CE Hilversum, T: 035-6257500.

Landschapsbeheer Nederland: Kaap Hoordreef 26, Postadres: Postbus 9756, 3506 GT Utrecht,

T: 030-2345010, E: post@landschapsbeheer.nl, W: www.landschapsbeheer.com

Milieu Centraal: is een landelijke organisatie die consumenten praktische en betrouwbare milieu-informatie biedt.

Pausdam 2, 3512 HN Utrecht, informatielijn: 0900-1719 (€ 0.15 pm).

T: 030-2305070, E: info@milieucentraal.nl, W: www.milieucentraal.nl

MKIC (Milieuklachten- en Informatie Centrum) van Gelderland: voor alle klachten over stankhinder.

T: 026-3599999, E: mw.mkic@prv.gelderland.nl

Natuur en Milieufederatie Utrecht: Emmalaan 41, 3581 HP Utrecht. T: 030 2544457, E: info@nmu.nl, W: www.nmu.nl

Nivon: maakt zich sterk voor duurzame recreatie in harmonie met natuur en milieu. Hilversumstraat 332, 1024 MB

Amsterdam. T: 020-4350700, E: info@nivon.nl, W: www.pz.nl/nivon

Platform Biologica: beleids- en promotieorganisatie voor biologischelandschap en voeding. Postbus 12048, Nieuwe Gracht 15, 3501 AA Utrecht, T: 030-2339970, E: info@platformbiologica.nl, W: www.platformbiologica.nl

Provincie Utrecht: informatie provinciale plannen zoals Streekplan en nieuwe Milieubeleidsplan. W: www.provincie-utrecht.nl

Servicepunt natuur- en milieuvrijwilligers in de provincie Utrecht: meest actuele aanbod van cursussen, activiteiten en aantrekkelijke vacatures voor de (toekomstige) actieve vrijwilliger op het gebied van natuur en milieu. Onderdeel van zes samenwerkende Utrechtse natuur- en milieuorganisaties: IVN Consulentenschap Utrecht, Landschapsbeheer Utrecht, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, het Utrechts Landschap en de NMU. W: www.natuurwerk-utrecht.nl.

Stichting Echte Welvaart: Wat is échte welvaart voor jou en welke welvaart wens jij Nederland toe? En wat doe je eraan? Bedrijvencentrum Lombok, Niasstraat 1, 3531 WR Utrecht.

T: 030 2919931, E: info@echtewelvaart.nl, W: www.echtewelvaart.nl

Stichting Gierzwaluwenwerkgroep Nederland: informatie over de biologie van de gierzwaluw, de opvang van gierzwaluwen, nestvoorzieningen voor gierzwaluwen etc. W: www.pz.nl/gierzwaluw

Stichting Greenpeace Nederland: Veerkade 18-20, 1019 GZ Amsterdam.

T: 0800 - 4223344, E: info@greenpeace.nl, W: www.greenpeace.nl

Stichting Het Utrechts Landschap: Bezoekadres: Landgoed Oostbroek, Bunnikseweg 39, 3732 HV De Bilt. Postbus 121, 3730 AC De Bilt, T: 030-220 55 55, E: info@utrechtlandschap.nl, W: www.utrechtlandschap.nl

Stichting Natuur en Milieu: onafhankelijke organisatie die opkomt voor een vitale natuur en een gezond milieu.

Donkerstraat 17, 3511 KB Utrecht, T: 030-2331328, E: snm@snm.nl W: www.snm.nl

Stichting Red de Betuwe! Actiegroep tegen baggerdepot Ingensche Waarden. W: www.reddebetuwe.nl

Stichting Reinwater: zet zich in voor schoon oppervlaktewater. Hiervoor doet ze onderzoek en stimuleert ze het gebruik van duurzame alternatieven. Vossiusstraat 20 1071 AD Amsterdam

T: 020-5707808, E: info@reinwater.nl, W: www.reinwater.nl

Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei: alle informatie over Reconstructie Gelderse Vallei- Utrecht Oost:.

T: 0342-404242, E: info@svgv.nl, W: www.svgnl/reconstructie

Vereniging Dierenbescherming: organisatie die opkomt voor de belangen van alle dieren: gezelschapsdieren, landbouwdieren, dieren in het wild en proefdieren. Meldingen over dierenmishandeling en -verwaarlozing via 0900-20 21 210 (10 cpm). Floris Grijpstraat 2, Postbus 85980, 2508 CR Den Haag. T: 070-3142700, W: www.dierenbescherming.nl

Vereniging Milieudefensie: Milieudefensie, Damrak 26, 1012 LJ Amsterdam.

T: 020-6262620, E: service@milieudefensie.nl, W: www.milieudefensie.nl

Vereniging voor Milieurecht: houdt zich zowel bezig met regelgeving op het gebied van de milieuhygiëne als regelgeving op het gebied van natuur- en landschapsbehoud. Donkerstraat 17, 3511 KB.

T: 030-2312221, E: info@milieurecht.nl, W: www.milieurecht.net

Vlinderstichting: zet zich in voor het behoud en herstel van dag- en nachtvlinders en libellen. Postbus 506, 6700 AM Wageningen, T: 0317-467346, E: info@vlinderstichting.nl, W: www.vlinderstichting.nl

Vogelbescherming Nederland: zet zich in voor alle in het wild levende vogels en hun leefgebieden. Postbus 925, 3700 AX Zeist. Bezoekadres Dribergseweg 16c, 3708 JB Zeist. T: 030-6937700, E: info@vogelbescherming.nl, W: www.vogelbescherming.nl